

การนำเสนอกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
A Presentation of Procession to Conduct Education Supervision
of Young Children Development Center of Local Administrative
Organization in Phranakorn Si Ayutthaya Province

ราตรี ฤกษ์ดี*, ดร.พรเทพ รุ่งแผน**, ดร.นริศนันท์ เดชสุระ***
Ratree Rekdee*, Pornthep Rupan**, Narisanan Dechsur***
คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Author for Correspondence : ratreeratree6545@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา 2) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการดำเนินงานวิจัย มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 173 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .872 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน มีรายการปฏิบัติรวม 33 รายการ ได้แก่ 1. การเตรียมการนิเทศ 9 รายการ 2. การวางแผนการนิเทศ 7 รายการ 3. การดำเนินการนิเทศ 11 รายการ 4. การประเมินผลการนิเทศและรายงาน 3 รายการ และ 5. การปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ 3 รายการ 2) กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ ($\bar{x} = 3.50$) ทุกรายการ

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษา, กระบวนการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Received: 08/04/62 Revised: 27/04/62 Accepted: 01/05/62

Abstract

The purposes of this study were to 1) Create and supervise the procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phranakorn Sri Ayutthaya province. 2) Evaluate suitability and possibility of procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phranakorn Sri Ayutthaya province. The methodology of this study had two stages. Stage 1) to create and supervise the procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phranakorn Sri Ayutthaya province. The main information were given from 5 experts. The device employed for collecting data was check list of validity contents. The statistical device employed in analysis of data was consistency index. Stage 2) to evaluated suitability and possibility of procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phanakorn Sri Ayutthaya province. The sampling group was 173 chiefs of young children development centers. The instruments used in this study was Likert Rating Scale. The statistical devices employed in analysis of data were mean and standard deviation.

The findings were as follows : 1) The procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phranakorn Sri Ayutthaya province consisted of following 5 stages of 33 lists. Stages 1. Preparation of supervision which consisted of 9 lists. Stage 2. Planning for supervision which consisted of 7 lists. Stage 3. Conduction of supervision which consisted of 11 lists. Stages 4. Evaluation and report of supervision which consisted. Stages of 3 lists 5. Improvement of supervision method which consisted of 3 lists. 2) The result of evaluation of suitability and possibility of the procession to conduct education supervision of young children development centers of local administrative organization in Phranakorn Sri Ayutthaya province which consisted of 5 stage and 33 lists of conducting supervision activity had higher mean in suitability and possibility than the purpose criteria. ($x=3.50$)

Keyword : Education Supervision, Procession, Young Children Development Center

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยต้องเน้นที่ การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก ถ้าเด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมก็จะเป็นการวางรากฐานของชีวิต โดยเฉพาะวัย 0-5 ปี ซึ่งเป็นรากฐานแห่งการพัฒนาการเจริญเติบโตในทุกด้านได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นช่วง อายุที่สามารถพัฒนาความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาได้อย่างเต็มที่ หากไม่ได้รับการพัฒนาในช่วงวัยนี้อาจส่งผลให้พัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังที่ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud). นักจิตวิทยาได้เสนอแนวคิดไว้ว่า “วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือ ระยะเวลา 5 ปีแรกของคนเรา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในตอนต้นของชีวิต จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเรา ตลอดจนถึงวาระสุดท้าย โดยเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะปฐมวัยนั้น จะมีผลกระทบต่อพัฒนา บุคลิกภาพของเด็กในอนาคต (เยาวพา เดชะคุปต์ ,2542)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงาน ซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็ก ตามบัญญัติกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแห่งรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ใน ความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และได้มาตรฐาน (มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ มีทั้งสิ้น 305 แห่ง การดำเนินการจัดการศึกษาได้มีการดำเนินงานพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็น ไปตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 มาตรฐาน 43 ตัวบ่งชี้ แยกเป็นมาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

ผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบ ปัญหาด้านวิชาการวิชาการที่สำคัญได้แก่ ขาดการนิเทศการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ขาดการนำผลการ นิเทศมาพัฒนาการจัดการศึกษา(รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปี 2551) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2554) ได้แก่ พัฒนาระบบการนิเทศการเรียนการสอนทั้งในการนิเทศภายในและการนิเทศจากภายนอกสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง โดยมีการพัฒนาศึกษานิเทศก์ ครูผู้นิเทศ และ สร้างระบบเครือข่ายการนิเทศ รวมทั้งกำกับติดตามการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนแล้ว

ให้สามารถบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ
โสรดา จิตรฉาย (2555) ที่ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติ
ต่ำสุด คือด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก โดยการอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน และควรมีการนิเทศการศึกษา ติดตามการสอนครูผู้
ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง พัฒนาเด็กไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

การนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องดำเนินการ
ตามกระบวนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการ
ศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การนิเทศการศึกษาภายใน
สถานศึกษา ดังนั้นการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อการบริหารศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก ดังที่ กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้สรุปไว้ 4 ประการ คือ 1) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการ
จัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน 2) ปริมาณศึกษานิเทศก์จากภายนอกไม่เพียงพอกับความ
ต้องการของครูและสถานศึกษา 3) บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถมีความคุ้นเคย
ใกล้ชิดติดปัญหามากที่สุด และ 4) บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงาน
นิเทศได้อย่างต่อเนื่อง แต่ในสภาพปัจจุบันพบว่ายังมีปัญหาไม่สามารถดำเนินการและสร้างระบบการ
นิเทศการศึกษา กำกับ และติดตามผลที่มีประสิทธิภาพได้ เพราะขาดแนวทางการปฏิบัติการนิเทศ
การศึกษาที่ดี และถูกต้อง อีกทั้งเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ก็พบ
ว่ายังไม่มีข้อมูลหรือผลการศึกษาวิจัยเรื่องนี้มาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสนใจที่จะนำเสนอกระบวนการดำเนินงานนิเทศการ
ศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อช่วย
ให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำไป
ใช้เป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งคุณภาพการศึกษา
ของผู้เรียนที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการ
ศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาแนวคิดกำหนดขอบเขตของการวิจัย กรอบหรือกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 5 ขั้นตอนประกอบด้วย 1. เตรียมการนิเทศ 2. การวางแผนการนิเทศ 3. ดำเนินการนิเทศ 4. ประเมินผลการนิเทศและรายงานผล 5. ปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

2.1 กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 การสร้างกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดย ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการ

1.1.1 สืบเคราะห์ขั้นตอน กระบวนการและกิจกรรมของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดเป็นกรอบความคิดในการวิจัย ทั้งนี้ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.1.2 นำกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้นมาร่างเป็นแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ประชากรได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งกำหนดให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

วาระสภาของอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาบริหารการศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

2.1.2 มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือแบบสอบถามฉบับที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed form)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา จำนวน 5 คน แสดงความคิดเห็นดังนี้

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษามาสังเคราะห์ บูรณาการกับสรุปวิเคราะห์เอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา

3.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 เสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน พร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง แก้ไข สร้างเป็นฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตอบแบบสอบถาม

5. การตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานนิเทศการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

5.1 นำผลจากแบบสอบถาม มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of concurrence) ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรายการปฏิบัติมีเกณฑ์ตัดสินใจว่ารายการนั้นควรมีดัชนีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความตรงตามแนวคิด ทฤษฎี และโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. การเตรียมการ

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out). กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียงที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 ฉบับ

1.2. นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของคำถามรายข้อและรวม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของ ครอนบาค โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Window version 12 ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานนิเทศการศึกษา เท่ากับ .872 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูงมีความเหมาะสมทุกแนวทางสามารถนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ และดำเนินการสร้างแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ประชากรได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งกำหนดให้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องเป็นบุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 305 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องเป็นบุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Taro Yamane) จำนวนประชากร จำนวน 305 แห่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 173 แห่ง สูตร ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ขั้นที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นรายอำเภอ ได้จำนวน 16 อำเภอ และทำการสุ่มอย่างง่าย

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากแบบแทนที่ เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 173 แห่ง ได้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังตาราง

ตาราง จำนวนประชากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พระนครศรีอยุธยา	305	173

3. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นนี้ คือแบบสอบถามฉบับที่ 2

3.1 นำแบบสอบถามจากหาค่าความเชื่อมั่นกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นคำถามเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2

3.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 เสนอประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนพร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข สร้างเป็นฉบับสมบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามโดยเป็นแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed form)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม กับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแบบสอบถามปลายปิด มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยสอบถามเกี่ยวกับ ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่าอยู่ในระดับใด โดยกำหนดเป็นค่าน้ำหนักคะแนนตามวิธีการของลิเกิร์ต (ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 156-157) ดังนี้

5 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทที่จะเป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศศึกษามากที่สุด หรือประมาณร้อยละ 81-100

4 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทที่จะเป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศศึกษามาก หรือประมาณร้อยละ 61 – 80

3 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทที่จะเป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศศึกษาปานกลาง หรือประมาณร้อยละ 41-60

2 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทที่จะเป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศศึกษาน้อย หรือประมาณร้อยละ 21-40

1 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่าประเด็นนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้กับบริบทที่จะเป็นกระบวนการดำเนินงานนิเทศศึกษาน้อยที่สุด หรือประมาณร้อยละ 1-20

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิตศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.2 นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ผู้วิจัยได้นำส่งไปทางไปรษณีย์และนำส่งด้วยตนเองบ้าง ไปถึงกลุ่มตัวอย่างภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผู้วิจัยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิตศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผู้วิจัยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิตศการศึกษา ดังนี้ ค่าเฉลี่ย มากกว่า 3.50 ขึ้นไป ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่าเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นกระบวนการดำเนินงานนิตศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย

1. กระบวนการดำเนินงานนิตศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 33 รายการปฏิบัติ คือ 1. เตรียมการ นิตศมี 9 รายการปฏิบัติ ได้แก่ การจัดประชุมเตรียมปัจจัยเตรียมปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พิเคราะห์ให้ความเห็นชอบจัดตั้งงบประมาณ ชี้แจงกระบวนการดำเนินงานถึงขั้นตอนแก่ผู้รับ จัดประชุมระดมวิเคราะห์สภาพพฤติกรรมที่เป็นอยู่ที่ต้องแก้ไข จัดอันดับความสำคัญของปัญหาพร้อมกับการกำหนด สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใคร่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่ใดเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดร่วมกันกำหนดขอบเขตของการนิตศการศึกษา เป็นต้น 2. การวางแผนการ นิตศ มี 7 รายการปฏิบัติ ได้แก่ กำหนด รูปแบบในการดำเนินงานการนิตศการศึกษาในศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก กำหนดเทคนิคการนิเทศการศึกษา กำหนดระยะเวลาว่าจะทำอะไรก่อน – หลัง เป็นต้น 3. ดำเนินการนิเทศมี 11 รายการปฏิบัติ ได้แก่ การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การปฐมนิเทศ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ การให้คำแนะนำปรึกษา หัวหน้าศูนย์ให้คำแนะนำปรึกษา ทำความเข้าใจหรือให้ความรู้ การประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา คณะครูกำหนดปัญหา สำรวจปัญหา ปรึกษาหารือ และแก้ปัญหา การสาธิตการสอนโดยมีความชำนาญในการสอนเรื่องนั้น ศึกษาเอกสารทางวิชาการนำความรู้มาถ่ายทอดให้แก่เพื่อนร่วมงานได้เรียนรู้และเข้าใจ การเยี่ยมชั้นเรียน เข้าพบและสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของครูในชั้นเรียน จัดทำโครงการบุคลากรครูไปศึกษาค้นคว้า เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน การสังเกตการสอนเข้าไปดูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูผู้สอนถึงวัตถุประสงค์ของการสังเกตการณ์สอน สิ่งที่จะสังเกต คณะกรรมการบริหารศูนย์ สนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาในระหว่างดำเนินการนิเทศ เป็นต้น 4. ประเมินผลการนิเทศและรายงานมี 3 รายการปฏิบัติ ได้แก่ กำหนดประเด็นการประเมินและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาสร้างเครื่องมือ รับฟังความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลนำมาปรับปรุง และจัดทำรายงานผลในการนิเทศการศึกษา 5. ปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศมี 3 รายการปฏิบัติ ได้แก่ นำผลที่ได้มาจากการประเมินผลการนิเทศศึกษามา วิเคราะห์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย พิจารณาว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำผลการนิเทศศึกษามาปรับปรุงแก้ไข จะที่ต้อปรับปรุง และสรุปรายงานผลการนิเทศ การศึกษา ต่อคณะกรรมการนิเทศหลังเสร็จสิ้นตามแผนการนิเทศ เพื่อเผยแพร่ต่อศูนย์เด็กเล็กอื่น ๆ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 33 รายการปฏิบัติ การดำเนินงานนิเทศมีค่าเฉลี่ยด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ ($\bar{x} = 3.50$) ทุกรายการปฏิบัติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ซึ่งพบว่ากระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 33 รายการปฏิบัติ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการนิเทศ ผลการวิจัยมี 9 รายการปฏิบัติโดยรายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ รายการปฏิบัติข้อที่ 9 กำหนดขอบเขตของการนิเทศการศึกษา การเตรียมการนิเทศการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องกำหนดขอบเขตของการนิเทศการศึกษา ได้แก่ 1.งานหลักครูและบุคลากรในศูนย์จะต้องปฏิบัติคือ หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลการเรียนการสอน 2 .งานสนับสนุนวิชาการ คือ งานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียนและสัมพันธ์

กับชุมชน ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติจึงได้ผลงานที่มีคุณภาพตามความมุ่งหวังที่ตั้งไว้จึงประสบความสำเร็จได้เนื่องจากมีการเตรียมการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 36) ; สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 23) ; กรมวิชาการ (2543 : 17) ที่พบว่ามีการจัดประชุมเตรียมตั้งงบประมาณชี้แจงกระบวนการดำเนินงาน จัดอันดับความสำคัญของปัญหาพร้อมกับการกำหนดแนวทาง และกำหนดขอบเขตของการนิเทศการศึกษา จัดสรรบุคลากรเพื่อมอบหมายงานในการทำงาน สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดการบริหารงานที่มีคุณภาพ และรายการที่มีความเป็นไปได้สูงสุดคือรายการปฏิบัติข้อที่ 6 การสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 46) ที่เสนอว่าขั้นเตรียมการนิเทศต้องมีการศึกษาสภาพจัดอันดับความสำคัญของสภาพปัญหาพร้อมกำหนดทางเลือก โดยมีการจัดสรรบุคลากรเพื่อมอบหมายงาน และพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดตั้งงบประมาณ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเตรียมการนิเทศการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นผู้รับผิดชอบต้องกำหนดขอบเขตของการนิเทศ กำหนดวัตถุประสงค์ จัดทำแผนการดำเนินการ โครงการ กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกัน พร้อมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครู โดยวิธีการฝึกอบรม หรือการประชุมสัมมนาเป็นต้น งานจึงประสบผลความสำเร็จได้เนื่องจากมีการเตรียมการที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ ผลการวิจัยมี 7 รายการปฏิบัติ โดยรายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ รายการปฏิบัติข้อที่ 3 กำหนดระยะเวลาว่าจะทำอะไรก่อน-หลังไปตามลำดับในการดำเนินการ แต่ละขั้นจะต้องใช้เวลาอย่างน้อยเพียงใด สอดคล้องกับสัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 46) ที่พบว่า ขั้นวางแผนการนิเทศต้องร่วมกันกำหนดรูปแบบ เทคนิคในการดำเนินงาน พร้อมกำหนดระยะเวลาอะไรก่อนหลัง กำหนดกิจกรรมในการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศและรายการที่มีความเป็นไปได้สูงสุด คือ รายการปฏิบัติข้อที่ 4 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นผู้นิเทศจะคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 23) ที่เสนอว่าการนิเทศต้องมีประชุมเพื่อชี้แจงเพื่อกำหนดรูปแบบในการดำเนินงานการนิเทศ โดยที่ผู้นิเทศคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนการนิเทศ ควรจะมีการร่วมกันประชุมกำหนดระยะเวลาว่าจะทำอะไรก่อน-หลัง กำหนดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน พร้อมร่วมกันสร้างเครื่องมือ เลือกรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบท พร้อมทั้งสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ เพื่อเป็นหลักและทิศทางในการดำเนินงาน ทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการนิเทศผลการวิจัยมี 11 รายการปฏิบัติโดยรายการที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงสุดคือ รายการปฏิบัติข้อที่ 3 การให้คำแนะนำปรึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ทำความเข้าใจหรือให้ความรู้ เฉพาะกลุ่มหรือบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการ สงัด อุทรานันท์ (2530 : 46) ที่พบว่า การดำเนินการนิเทศ มีการการประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การปฐมนิเทศ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ การให้คำแนะนำปรึกษา หัวหน้าศูนย์ให้คำแนะนำปรึกษา ทำความเข้าใจหรือให้ความรู้ การประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา คณะครู กำหนดปัญหา สำรวจปัญหา ปรึกษาหารือและแก้ปัญหา คณะกรรมการบริหารศูนย์สนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาในระหว่างดำเนินการนิเทศ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ดำเนินการนิเทศเป็นการกำหนดวิธีการในการนิเทศ โดยผู้นิเทศต้องมีการประสานงาน จัดทำรายละเอียด ช่วยเหลือ รายงานผล พร้อมทั้งกระตุ้น จูงใจ ให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจน ทำความเข้าใจหรือให้ความรู้ในการทำงาน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครูที่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน พร้อมอำนวยความสะดวกในการดำเนินการนิเทศ ให้งานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการนิเทศและรายงานผล การวิจัยมี 3 รายการปฏิบัติ โดยรายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ รายการปฏิบัติข้อที่ 1 กำหนดประเด็นการประเมิน และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาสร้างเครื่องมือ และวิธีการในการสอนวัดความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ที่พบว่าประเมินผลการนิเทศและรายงานผล การช่วยกันกำหนดประเด็น การประเมิน และตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน สร้างเครื่องมือ เพื่อสะท้อนผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลนำมาปรับปรุงทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประเมินผลเป็นกลไกที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ตรวจสอบการปฏิบัติงาน การรวบรวมปัญหาที่ปฏิบัติแต่ละขั้นตอน โดยมีการจัดทำรายงานผลเป็นขั้นตอน เพื่อหาทางแก้ไขสามารถดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมาย ทราบถึงคุณภาพในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ ผลการวิจัยมี 3 รายการปฏิบัติโดยรายการที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงสุดคือ รายการปฏิบัติข้อที่ 3 สรุปรายงานผลการนิเทศการศึกษาต่อคณะกรรมการนิเทศหลังเสร็จสิ้นตามแผนการนิเทศ เพื่อเผยแพร่ต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 23) ที่พบว่าขั้นปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ ต้องนำผลการนิเทศเปรียบเทียบกับเป้าหมาย เพื่อนำผลการนิเทศการศึกษามาปรับปรุงแก้ไข และสรุปผลรายงานเพื่อเผยแพร่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศเป็นการนำผลที่ได้มาจากการประเมินผลการนิเทศวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย มาปรับปรุง พัฒนาจุดเด่น แล้วสรุปรายงานผลการนิเทศการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเตรียมการนิเทศการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรกำหนดขอบเขตการนิเทศการศึกษาให้ชัดเจนและสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา จึงจะมีการเตรียมการที่ดีต่อการนิเทศการศึกษาต่อไป

2. การวางแผนการนิเทศ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรกำหนดระยะเวลาว่าจะทำอะไรก่อน – หลังไปตามลำดับในการดำเนินการ โดยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นผู้นิเทศจะคอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

3. ดำเนินการนิเทศ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ทำความเข้าใจหรือให้ความรู้กับผู้ที่ปัญหาในการปฏิบัติงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการนิเทศการศึกษา

4. ประเมินผลการนิเทศและรายงานผล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการกำหนดประเด็นการประเมิน และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา สร้างเครื่องมือวิธีการในการสอน และจัดทำรายงานผลในการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับขั้นตอนต่อไป

5. ปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ ในการปรับปรุงแก้ไขเมื่อมีการดำเนินการนิเทศการศึกษาแล้วหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูควรร่วมกันสรุปรายงานผลการนิเทศการศึกษา ต่อคณะกรรมการนิเทศหลังเสร็จตามแผนการนิเทศเพื่อเผยแพร่ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรศึกษาวิธีการเตรียมการนิเทศการศึกษาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศการศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บรรณานุกรม

กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : ธารอักษร.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กระบวนการปฏิบัติการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร : ที.เอส บี.โปรดักส์.

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

- กรมวิชาการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2554). **การวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วารสารศิลปการศึกษาศาสตรวิจัย.ปีที่ 3 ฉบับที่1, 2
- นิพนธ์ ไทยพานิช. (2531). **การนิเทศแบบคลินิก**. พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร : แม็ค.
- ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ.(2536) **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช
- สงัด อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษา หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มิตรสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543). **การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- โสธรา จิตรฉาย. (2555). **การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**